

OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA NA PODRUČJU PLITVIČKIH JEZERA

Požega, Monika

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:201143>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-30**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied
Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Monika Požega

**OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA NA PODRUČJU
PLITVIČKIH JEZERA
ZAVRŠNI RAD**

Karlovac, lipanj 2020.

Monika Požega

**OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA NA PODRUČJU
PLITVIČKIH JEZERA**

ZAVRŠNI RAD

Veleučilište u Karlovcu
Poslovni odjel
Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Osnove specifičnih oblika turizma
Mentor: dr.sc. Mateja Petračić, viši predavač
Broj indeksa autora: 0621615006

Karlovac, lipanj 2020.

SAŽETAK

Kamping pokret započeli su njemački i skandinavski studenti početkom 20. stoljeća. Mladi ljudi, pretežito studenti, prvi su osjetili dah slobode kroz boravak na otvorenom u šatorima i specifičnom obliku druženja izvan kuće, te velika individualizacija i život u urbanim sredinama uvelike su utjecali na tražnje odmora na otvorenom.

Kampiranje danas predstavlja stil života, koji znači slobodu, uživanje u prirodi, istančan osjećaj za okoliš, druženje s ljudima, poštivanje jednostavnosti i neposrednost. Poznata je američka izjava da je kamp, ako je vrijedan, jedan od najvećih socijalizacijskih, humanih i civilizacijskih faktora koji mogu ići u život djevojčice i dječaka.

Ključne riječi: kamping turizam, kamp, glamping, Plitvička jezera, turistički promet

SUMMARY

The camping movement was started by German and Scandinavian students in the early 20th century. Young people, predominantly students, were the first to feel the breath of freedom through outdoor tents and the specific form of socializing outside the home, and a great deal of individualization and urban living greatly influenced the demand for outdoor vacations.

Camping today is a lifestyle that means freedom, enjoying nature, a refined sense of the environment, socializing with people, respecting simplicity and immediacy. It is a well-known American statement that camp, if valuable, is one of the greatest socialization, humane and civilizing factors that can go into a girl's and a boy's life.

Keywords: camping tourism, camping, glamping, Plitvice Lakes, tourist traffic

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja	1
1.3. Sadržaj i struktura rada	1
2. POJAM I SADRŽAJ KAMPING TURIZMA.....	2
2.1. Vrste kampova	2
2.1.1. Kamp.....	3
2.1.2. Kamp naselje.....	4
2.1.3. Kampiralište	5
2.1.4. Kamp odmorište.....	5
2.2. Kamping oprema	6
2.3. Smještajne jedinice u kampu	6
2.4. Menadžment promjene kamping turizma	8
2.4.1. Inovativnost kamping proizvoda.....	8
3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	11
3.1. Povijesni razvoj kampiranja u Republici Hrvatskoj	11
3.2. Kamping ponuda u Republici Hrvatskoj	12
3.3. Kategorizacija kampova u Republici Hrvatskoj	12
3.4. Glamping turizam u Republici Hrvatskoj.....	14
4. TURISTIČKI PROMET U KAMPOVIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	16
5. OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA NA PODRUČJU RAKOVICE I PLITVIČKIH JEZERA	19
5.1. Kamp „Plitvice Holiday Resort"	19
5.2. Kamp „Plitvice".....	23
5.3. Kamp „Korana"	26
5.4. Kamp „Borje"	28
5.5. Kampiralište „Medvjed – Bear"	29
5.6. Kampiralište „Korita"	31
5.7. Kamp „Holiday park Macola"	32
5.8. Statistika turističkog prometa na području Rakovice i Plitvičkih jezera.....	33
6. USPOREDNA ANALIZA KAMPOVA NA PODRUČJU RAKOVICE I PLITVIČKIH JEZERA	36

7. ZAKLJUČAK.....	40
POPIS LITERATURE.....	41
POPIS TABLICA I GRAFIKONA	42
POPIS SLIKA.....	43

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet završnog rada je „Obilježje kamping turizma na području Plitvičkih jezera“. Cilj ovog rada je pobliže objasniti pojam kamping turizma i njegove glavne značajke, prikazati kamping ponudu u Republici Hrvatskoj s posebnim osvrtom na kampove s područja Plitvičkih jezera i Rakovice, obilježja tih kampova te ih naposljetku analizirati.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Prilikom izrade završnog rada korišteni su primarni izvori podataka prvenstveno iz stručne literature, priručnika, zakonskih propisa, internetskih stranica – posebice Državni zavod za statistiku, Ministarstvo turizma, te službene stranica kampova Plitvičkih jezera i Rakovice. Podaci su prikupljeni metodom istraživanja za stolom.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Završni rad sastoji se od 7 poglavlja. U uvodu su objašnjeni predmet i cilj rada, izvori podataka i metode prikupljanja te sadržaj i struktura rada. Drugo poglavlje odnosi se na pojam i sadržaj kamping turizma u kojem su navedene i objašnjene vrste kampova i kamping oprema, navedene smještajne jedinice u kampovima, te na kraju tog poglavlja ukratko je prikazan menadžment promjene kamping turizma, odnosno trendovi razvoja novog kamping proizvoda. Treće poglavlje definira kamping turizam u Republici Hrvatskoj. Na početku tog poglavlja ukratko je opisana povijest kampiranja u Hrvatskoj, zatim je prikazana kamping ponuda i kategorizacija kampova u Hrvatskoj. Na kraju poglavlja definiran je glamping, jedan od glamuroznijih načina kampiranja u prirodi koji je postao popularan kod nas unazad par godina. Struktura turističkog prometa Hrvatske prikazana je u četvrtom poglavlju. Peto poglavlje sadrži kamping turizam na području Plitvičkih jezera, u kojem su navedena i analizirana obilježja odabranih kampova. Rad završava zaključkom, popisom korištene literature tijekom izrade rada, popisom slika, tablica i grafikona.

2. POJAM I SADRŽAJ KAMPING TURIZMA

Povijesno, kamp je najprije označavao prostor na kojem su logorovale rimske regije tijekom vojnih pohoda, pa je i sama riječ *campus* latinskog podrijetla i znači *ravnicu, poljanu*.¹ Kampiranje je oblik slobodnog bivanja u prirodi, vremenski ograničen, u malenim jedinicama, tzv. autodomovima, šatorima ili kamp prikolicama.² Prema pravilniku o turističkoj djelatnosti u Hrvatskoj, kamp se definira kao ugostiteljski objekt u kojem se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom prostoru, a mogu se pružati i druge usluge uobičajene u toj vrsti ugostiteljskog objekta.³ Prema pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" (NN br. 75/08), kamp se definira kao poslovno funkcionalna cjelina koja se sastoji od:⁴

1. uređenog prostora na otvorenom, namijenjenog za pružanje usluga smještaja na otvorenom (kampiranje);
2. različitih građevina namijenjenih za smještaj gostiju;
3. različitih građevina namijenjenih za druge potrebe gostiju.

2.1. Vrste kampova

Kampovi se mogu razvrstavati prema raznim kriterijima:⁵

- a) u odnosu na "dress code", kampovi mogu biti naturistički ili tekstilni
- b) u odnosu na lokaciju: planinski, gradski, morski, uz jezera, rijeke, itd.
- c) u odnosu na pretežitost klijentele: dječji, sportski, planinarski, obiteljski, seniorski
- d) i druge vrste, u odnosu na druge kriterije

Prema zakonskoj regulativi u Hrvatskoj dijele se na:⁶

1. Kampove iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj“
2. Kampove u domaćinstvu
3. Kampove u seljačkom domaćinstvu
4. Privremeno – povremeno kampiralište

¹ Čorak S., Mikačić V.: Hrvatski turizam: plavo bijelo zeleno, Institut za turizam, Zagreb 2006., str. 66.

² Sladoljev J.,: Kamping turizam – priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H., Pula, str. 8.

³ Ibid., str. 8.

⁴ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN br. 75/08, čl. 6. (04.10.2019.)

⁵ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 24.

⁶ Ibid., str. 24.

Kampovi iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj, razvrstavaju se prema vrsti usluga u sljedeće vrste:⁷

1. Kamp
2. Kamp naselje
3. Kampiralište
4. Kamp odmorište

2.1.1. Kamp

Kamp je objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja (smještaja na uređenom prostoru na otvorenom – na kamp mjestu i/ili kamp parceli), smještaja u građevinama (u kućicama u kampu, bungalovima i sl.), druge ugostiteljske usluge, ostale usluge u funkciji turističke potrošnje te mogućnost bavljenja športom i/ili drugim oblicima rekreacije na prostoru na otvorenom u kampu ili u blizini kampa.⁸

Prema pravilniku, kamp mora imati:⁹

- a) recepciju (unutar kampa ili na/ispred ulaza u kamp),
- b) najmanje 10 smještajnih jedinica, koje sve mogu biti kamp parcele,
- c) zajedničke sanitarne čvorove i sanitarne elemente za goste,
- d) druge građevine s uređajima i opremom potrebnima za kampiranje gostiju i pružanje ostalih obvezatnih usluga u kampu.

Od ukupnog kapaciteta kampa izraženog brojem smještajnih jedinica najmanje 70% kapaciteta kampa treba biti u kamp mjestima ili parcelama (osnovne jedinice), najviše 30% smještajnih jedinica može biti u građevinama, te na najviše 30% osnovnih jedinica u kampu mogu biti pokretne kućice (mobile home). Od ukupnog kapaciteta kampa izraženog brojem smještajnih jedinica najmanje 50% kapaciteta mora biti osigurano za korištenje pokretne opreme za kampiranje u posjedu gosta.¹⁰

U kampu se mogu nalaziti i objekti iz skupine »Hoteli« kao što su:¹¹

1. ugostiteljski objekti za pripremu i usluživanje pića, napitaka i hrane,

⁷ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN br. 75/08, čl. 4. (04.10.2019.)

⁸ Ibid., čl. 6.

⁹ Ibid., čl. 6.

¹⁰ Ibid., čl. 6.

¹¹ Ibid. čl. 6.

2. trgovački i slični objekti u funkciji turističke potrošnje (agencije, frizerski salon, i drugo)

Na smještajnim jedinicama namijenjenim za smještaj u pokretnoj opremi za kampiranje u posjedu gosta – kampista (šatori, kamp prikolice, pokretne kućice, autodom i sl.) dozvoljeno je postavljanje predulaza za pokretnu opremu (predšator) od prenosivog i sklopivog materijala. Pokretna oprema za kampiranje mora održati pokretnost mehanizama, ne smije posjedovati nikakvu stalnu povezanost za teren. Na smještajnim jedinicama zabranjeno je samoinicijativno postavljanje trajnih učvršćivača, ograda, popločenje tla i sl.¹²

2.1.2. Kamp naselje

Kamp naselje je objekt u kojem se gostima pružaju različite ugostiteljske usluge koje ispunjavaju uvjete sukladno propisima za vrstu kamp i neke od vrsta (jedne ili više vrsta ili više objekata jedne vrste):¹³

1. Hotel,
2. Aparthotel,
3. Turističko naselje,
4. Turistički apartmani

Prema Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti, u kamp naselju pružaju se i ugostiteljske usluge za pripremu i usluživanje hrane, pića i napitaka, te gostima mora osigurati mogućnost bavljenja športom i/ili drugim oblicima rekreacije. Za razliku od kampa, kamp naselje je kompleksnija vrsta smještaja koja podrazumijeva veći udio tzv. „čvrstog smještaja" pa tako u najmanje 60% od ukupnog kapaciteta kamp naselja mora biti u kampu, a preostalih 40% kapaciteta može biti u građevinama iz skupine "Hoteli" (Hotel, Aparthotel, Turističko naselje, Apartmani i sl.).

Kamp naselje mora imati odgovarajuću ogradu. Kamp naseljem posluje i u cjelini upravlja jedan ugostitelj, bez obzira na to, što unutar tog objekta u samostalnim poslovnim objektima, prostorijama i prostorima mogu poslovati i druge pravne i/ili fizičke osobe, koje obavljaju razne djelatnosti u funkciji turističke potrošnje (ugostiteljske, turističke, trgovačke, frizerske i dr.).¹⁴

¹² Ibid., čl. 6.

¹³ Ibid., čl. 7.

¹⁴ Ibid., čl. 7.

2.1.3. Kampiralište

Kampiralište je objekt u kojem se pružaju usluge kampiranja s pokretnom opremom za kampiranje u posjedu gosta. Kampiralište ima najviše 30 osnovnih smještajnih jedinica (kamp mjesto i/ili kamp parcela), sanitarni čvor i pojedine sanitarne elemente za goste, a usluga recepcije pruža se na poziv gosta.¹⁵

2.1.4. Kamp odmorište

Kamp odmorište je objekt u kojem se gostima pružaju usluge kampiranja za noćenje ili kraći odmor s vlastitom pokretnom opremom za kampiranje. Kamp odmorište ima smještajne jedinice - kamp mjesta, kamp parcele i odgovarajući sanitarni čvor, a usluga recepcije pruža se na zahtjev gosta.¹⁶

Kamp u domaćinstvu može nuditi smještaj na najviše 7 smještajnih jedinica ili za 25 gostiju istodobno, ne računajući djecu do 12 godina. Kamp u seljačkom domaćinstvu može nuditi smještaj na 20 smještajnih jedinica ili za 60 gostiju istodobno. Privremeno povremeno kampiralište se može organizirati izvan kampova i to za vrijeme održavanja manifestacija, a lokalna samouprava propisuje uvjete za kampiranje.¹⁷

Sve vrste kampova moraju biti uređene, opremljene i kadrovski ekipirane, tako da je omogućeno nesmetano i sigurno kretanje i boravak gostiju, zaposlenog osoblja, nesmetan prijenos stvari, odgovarajuće čuvanje robe, zaštita zdravlja gostiju i zaposlenog osoblja te stručno usluživanje gostiju.¹⁸

Slika 1: Kamp Zagreb

Izvor: Camp Zagreb, www.campzagreb.com (10.10.2019.)

¹⁵ Ibid., čl. 8.

¹⁶ Ibid., čl. 9.

¹⁷ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 28.

¹⁸ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN br. 75/08, čl. 11. (10.10.2019.)

2.2. Kamping oprema

Glavne vrste kamping opreme su:¹⁹

1. Šator
2. Autodom (kamper)
3. Kamp kućica (karavan)
4. Pokretna kućica (mobile home)
5. Kamp prikolice i slična pokretna kamp oprema

Šatori predstavljaju najrudimentarniji oblik kampiranja s time da je proizvodnja šatora tehnički toliko napredovala da je danas i šator već po samim svojim oblicima mini apartman, brzo se i jednostavno postavlja, a opremaši vode mnogo više računa o sigurnosti boravka u šatoru.²⁰ Brojne su vrste šatora, od malog iglu-šatora koji uglavnom koriste mladi, do najluksuznijih glamping šatora. Autodom je vozilo za slobodno vrijeme koje u pravilu ima smještaj za 2-8 osoba, a uključuje:²¹

- spavaći dio
- kupaonicu
- kuhinju s prostorom za blagovanje

Kamp kućica (karavan) je odvojena od vozila, u pravilu zbog većeg prostora često udobnija od kampera te pruža bolju zaštitu od vremenskih uvjeta. Najkomfortniji oblik smještaja u kampu su mobilne kućice (mobile home), koje vanjskim oblikom nalikuju klasičnim kućama, a razvijaju se i specijalni modeli poput pravih mediteranskih kuća poput onih od punog drva, fasada u imitaciji kamena ili novih modernih dizajnerskih rješenja. Kamp prikolica je priključno vozilo namijenjeno za kampiranje uz obalu i u unutrašnjim kampovima.

2.3. Smještajne jedinice u kampu

U mnogim postojećim kampovima prije su se kamping jedinice postavljale isključivo prema komercijalnim gledištima. Na takav način postrojeni, bez biljaka između njih i bez raznolikosti za oko, stajale su prikolice i šatori. Kampisti su tamo pronalazili uređenje naselja

¹⁹ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 18.

²⁰ Sladoljev J.,: Kamping turizam – priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H., Pula, str. 34.

²¹ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 18.

slično onoj gradskoj okolini od koje su upravo htjeli pobjeći. Takvo nepovoljno uređenje kamping jedinica ne može služiti poslovnim ciljevima kampa.²²

Prema pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" (NN br. 75/08) smještajni kapacitet pojedine vrste kampova izražava se ukupnim brojem osnovnih i smještajnih jedinica u građevinama te kapacitetom smještajnih jedinica.²³

U kampovima se nalaze sljedeće smještajne jedinice:²⁴

1. Kamp mjesto
2. Kamp parcela
3. Građevine u kampu namijenjene za smještaj gostiju (soba, studio apartman, apartman, prostorija za spavanje, spavaonica)

Kamp mjesto je uređen, neomeđen i očišćen prostor za kampiranje. Ono može biti označeno brojem i ne mora. Također, u praksi se često susreću kamp mjesta koja su zbirno označena.²⁵ Prostor u kojem borave turisti je parcela koja prema europskim mjerilima obuhvaća od 60 do 100 četvornih metara. Kamp parcela je „soba na otvorenom“, odnosno uređen, očišćen i omeđen prostor za kampiranje označen brojem. Najčešće je opremljena priključkom na struju i vodu, a može imati i priključke na plin, odvod, kanalizaciju, SAT TV i Internet. Neki kampovi imaju i parcele s vlastitom kupaonicom. Parcele mogu biti opremljene određenom opremom, kao npr. garniturom za sjedenje, roštiljem, tušem, suncobranom i sl. U većini slučajeva parcele su međusobno odvojene zelenom živicom.²⁶ Mnogi turisti pridaju veliku važnosti društvenim kontaktima karakterističnima za odmor u kampu. Zbog toga kampisti vole da im kamperi budu što bliže.

U kampovima se, osim u osnovnim smještajnim jedinicama, mogu pružati usluge kampiranja i u smještajnim jedinicama u građevinama kao što je soba, studio apartman, apartman, prostorija za spavanje te spavaonica. Ove građevine u pravilu su zasebne građevine, visine do dva kata, mogu biti montažne i raznih oblika.²⁷

²² Sladoljev J.,: Kamping turizam – priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H., Pula, str. 42.

²³ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN br. 75/08, čl. 14. (19.10.2019.)

²⁴ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 20.

²⁵ Ibid., str. 20.

²⁶ Ibid., str. 22.

²⁷ Ibid., str. 22.

S obzirom na kapacitet soba može biti:²⁸

1. jednokrevetna – ima jedan krevet za jednu osobu
2. dvokrevetna – ima dva kreveta za po jednu osobu ili jedan krevet za dvije osobe

S obzirom na kapacitet studio apartman i apartman mogu biti:²⁹

1. studio apartman s najviše četiri kreveta (kreveti sklopivi i/ili stalno namješteni)
2. apartman s jednokrevetnom ili dvokrevetnom svakom prostorijom za spavanje

S obzirom na kapacitet prostorija za spavanje i spavaonica mogu biti:³⁰

1. prostorija za spavanje s najviše tri kreveta ili ležaja
2. spavaonica s najmanje pet kreveta

2.4. Menadžment promjene kamping turizma

Menadžment promjena podrazumijeva kreiranje i implementaciju inovativnog proizvoda sukladno trendovima u kamping turizmu s ciljem podizanja konkurentnosti kamping proizvoda.³¹ Mediteran kao tradicionalna kamping destinacija Europljana ulazi u fazu zrelosti ili čak stagnacije i pada u svom životnom ciklusu. Destinacije europskog Sredozemlja gube tržišni udio u korist nekih novootkrivenih europskih odredišta npr. crnogorske obale, obale Bugarske i Rumunjske. Prisutne promjene na Europskom tržištu ogledaju se kroz promjenu stila kampiranja i implementaciju novih poslovnih modela kao što je "mobilhomizacija" europskih kampova u smislu uvođenja sve većeg broja smještajnih jedinica s mobilnim kućicama, nekog od oblika bungalova ili montažnih vila.³²

2.4.1. Inovativnost kamping proizvoda

Inovativnost je rezultat kvalitete, izazov za uspješnost i rezultat menadžmenta promjena. Inovativnost je i u kampu odgovor na kompleksnost i nesigurnost okruženja. Novi trendovi u razvoju kamping proizvoda prepoznaju se kroz povratak posebnim vrijednostima i razvoj

²⁸ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN (49/08), čl. 25. (20.10.2019.)

²⁹ Ibid., čl. 25.

³⁰ Ibid., čl. 25.

³¹ Gržinić J., Bevanda V.: *Suvremeni trendovi u turizmu*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", Pula 2014., str. 154.

³² Ibid., str. 157.

novih vrsta i oblika kamping proizvoda sukladno zahtjevima suvremenog gosta, a prepoznaju se kao: ³³

- 1) "7RE-TRENDS"
- 2) "NEO CAMPING"

Tablica 1: 7RE - TRENDS kamping proizvoda

REJUVENATION	Pomlađivanje kamping usluge, ali i pomlađivanje duha i tijela
REGENERATION	Obnova kamping uređaja i usluge, obnova tijela i duha
REFAMILYSATION	Kamping kao oblik povratka i zajedništva obitelji
RECONNECTION	Kamping kao način ponovne uspostave kontakta s bližnjima i prijateljima
RETURN TO NATURE	Kamping kao oblik ponovnog velikog "Povratka prirodi"
REDISCOVERING	Ponovno pronađena ljepota kampiranja, ponovno pronađena vrijednost kampiranja
RETURN TO LUXURY	Povratak komforu, aluzija na prvobitna putovanja bogatih po Europi

Izvor: Gržinić J., Bevanda V.: Suvremeni trendovi u turizmu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2014.

Drugi trend u razvoju kamping turizma "NEO CAMPING" izraz koji implicira "novost – novinu – novi kamp koncept", a povezan je s održivosti kamping turizma, te "neoekologija" postaje snažan trend razvoja kamping turizma. U skladu s diferencijacijom i specijalizacijom

³³ Ibid., str. 154., 159.

prisutan je trend razvoja usko segmentiranih kampova s visokim stupnjem specijalizacije uređaja, opreme i usluge.³⁴

Vrste i oblici segmentiranih kampova:³⁵

- Kampovi znanja – naglasak usluge na edukativnim sadržajima
- Eko kampovi – naglasak usluge na ekološkim sadržajima
- Dječji kampovi (mini, midi, teens) – kampovi s naglaskom na kamp aktivnosti socijalizacije i odgoja djece
- Muzički kampovi (festivalski i sl.) – naglasak je na sadržajima vezanim uz glazbene događaje ili edukaciju
- Tehnološki kamp – naglasak je na visoko tehnološkim uslugama
- Kamp za kućne ljubimce – naglasak na uslugama i komforu kućnih ljubimaca i vlasnika
- Sportski kampovi – specijalizacija za sportske sadržaje (fishing, diving, climbing i sl.)
- Organski kampovi – naglasak na uzgoju organske hrane

³⁴ Ibid., str. 160.

³⁵ Ibid., str. 161.

3. KAMPING TURIZAM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatska je u posljednjih 50 godina razvila snažan i konkurentan kamping proizvod. Obilježja hrvatskog kampinga su:³⁶

- hrvatski kamping ima kontinuirani rast;
- kampovi sačinjavaju četvrtinu hrvatskog turizma;
- tradicionalna tržišta potražnje;
- relativno niska zauzetost kapaciteta;
- regionalna raznolikost kampova;
- prihod od kampinga stalno raste
- kvaliteta hrvatskog kampinga – na trećem mjestu u Europi

Kapacitet kampova u Hrvatskoj, broj kampista koji iz godine u godinu raste kao i snažan gospodarski učinak koji kamping ima na cjelokupni hrvatski turizam, a time i na cjelokupno hrvatsko gospodarstvo, čine ga danas jednim od najvažnijih segmenata hrvatskog turizma.

3.1. Povijesni razvoj kampiranja u Republici Hrvatskoj

Počeci modernog kampiranja vezani su za fenomen korištenja slobodnog vremena i njegova ispunjavanja boravkom u prirodi. U svijetu, na razvoj kamping turizma utjecalo je nekoliko činitelja kao što su razvijanje svijesti o potrebi provođenja odmora u prirodi, mogućnost korištenja šatora prilikom boravka u prirodi, razvoj bržih i udobnijih prijevoznih sredstava, pojava posebnih organizacija koja su poticala takva putovanja te pojava specijalnih rekreacijskih vozila namijenjenih baš kampistima.³⁷

Na prostoru današnje Republike Hrvatske kamping turizam se počeo intenzivno razvijati od sredine prošlog stoljeća. Premda su prvi kampovi u nas izgrađeni još prije II. svjetskog rata na otocima Krku i Rabu, snažniji razvoj kampiranja započeo je tek nakon 60-ih godina 20. stoljeća. Prema statistici, 1953. godine postojalo je u Hrvatskoj 18 registriranih kampova ukupnog kapaciteta 5.400 osoba koji su te iste godine ostvarili 186.000 noćenja. Prvi turisti bili su Česi i Nijemci. U Hrvatskoj, začetnik kampiranja je bilo studentsko društvo AMD "Sveučilište", koje je 1955. godine organiziralo prvi grupni izlet s kampiranjem u okolici rijeke Krke.³⁸ Kamping turizam na području bivše Jugoslavije razvijao se naglo, pod utjecajem snažne

³⁶ Cvelić Bonifačić J.: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 36.

³⁷ Čorak S., Mikačić V.: Hrvatski turizam: plavo bijelo zeleno, Institut za turizam, Zagreb 2006., str. 68.

³⁸ Ibid., str. 72.

inozemne potražnje, a svoje je vrhunce dosegnuo 1983. i 1984. godine kada je udio kamping noćenja u ukupnim noćenjima zemlje iznosio 35%.³⁹

3.2. Kamping ponuda u Republici Hrvatskoj

Kamp je jedan od najpopularnijih oblika smještaja u Hrvatskoj i 25% svih turističkih noćenja se ostvaruje u kampovima. Kao i većina smještajnih kapaciteta u Hrvatskoj i kampovi su uglavnom razmješteni uzduž jadranske obale u neposrednoj blizini turističkih mjesta, nešto rjeđe na otocima i u blizini rijeka i jezera od kojih je većina u privatnom vlasništvu. Najrazvijenije regije u pogledu broja kampova, njihovih kapaciteta i kvaliteta usluge su Istra i Kvarner. Zatim slijede Zadarska, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Dubrovačko-neretvanska i Ličko-senjska županija. Kampovi po regijama u Hrvatskoj također se međusobno značajno razlikuju. U Istri prevladavaju veliki kampovi, često nazvani kao „kamp-gradovi”. Pretežito su locirani na zapadnoj obali Istre te većina kampova spada u kamp naselja (holiday parkovi). Na Kvarneru prevladavaju srednje veliki kampovi koji su najvećim dijelom smješteni na otocima Krk, Cres, Lošinj i Rab te su relativno lako dostupni zahvaljujući dobroj povezanosti s kopnom mostom ili dobrim trajektnim linijama. Obilježja kampova Dalmacije su uglavnom mali i mini kampovi smješteni duž obale, a manje na otocima. Kvaliteta kampova u Hrvatskoj odgovara europskim kriterijima, dok su cijene kampiranja među povoljnijima na Mediteranu. Isto tako, kampiranje izvan kampa strogo je zabranjeno zakonom. U Hrvatskoj prema KUH-ovim podacima ima 433 srednje velika kampa i 301 manji kamp u domaćinstvu ili na OPG-u. Sedam ih nosi pet zvjezdica, a 66 ih ima četiri. U posljednjih nekoliko godina, dosta je uloženo u opremanje pojedinih kampova. To je značajno pridonijelo podizanju kvalitete usluga naše kamping ponude, ali usprkos tome, naši kampovi još uvijek zaostaju za europskim standardima kvalitete.

3.3. Kategorizacija kampova u Republici Hrvatskoj

Razvrstavanje odnosno razvrstavanje i kategorizacija kampova provodi se primjenom Zakona o općem upravnom postupku, uvidom i analizom podnijetog zahtjeva i priloženih dokaza, utvrđivanjem činjenica u objektu s obzirom na postavljeni zahtjev te na utvrđeno činjenično stanje primjenom: materijalnog zakona, Pravilnika o razvrstavanju, minimalnim

³⁹ Cvelić Bonifačić J.,: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011., str. 13.

uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj" te slijedom tog istog Pravilnika i drugih propisa, kojima su propisane pojedine vrste ugostiteljskih objekata.⁴⁰ U Hrvatskoj, kampovi su kategorizirani s 1-5 zvjezdice, a standardi su vrlo slični onima u Europi.

Neki od kriterija koji se moraju uzeti u obzir prilikom kategorizacije kampa su:⁴¹

- Pristup i ulaz u kamp – uređenost prilaznih cesta, jedan ili dva ulaza, osvijetljenih u noćnim satima, rampa na ulazu kampa, itd.
- Recepcija kampa – grijana ili klimatizirana recepcija, služe li se zaposlenici stranim jezicima, mogućnost upotrebe telefona, interneta, prve pomoći, postoje li brošure i informacije o dodatnoj ponudi regije, vizualni dojam recepcije, itd.
- Cestovna infrastruktura kampa – sve parcele i kamp mjesta lako dostupna i povezana putovima, jesu li putovi noću osvijetljeni
- Kamp mjesta/parcele – uredno pripremljene i označene, odgovarajuće veličine, s parkirnim mjestom, opremljenost priključcima za struju i vodu, odvod, itd.
- Sanitarije – broj sanitarnih čvorova u skladu s veličinom kampa, dostupnost tople vode, tuševa, popločenost podova i zidova, električne utičnice za brijače aparate, ogledala, držači za ručnike, police...Nadalje, kvalitetna ventilacija sanitarnih prostora, prikladno osvijetljenje, opće stanje i čistoća sanitarnog prostora, itd.
- Praonica rublja – dostupnost i opće stanje prostora za pranje rublja
- Dječja igrališta – broj i veličina igrališta, količina sadržaja i dostupnih elemenata za igru
- Zona za roštilj – dostupnost zone za pripremanje roštilja, usuglašenost sa zdravstvenim i sigurnosnim standardima (prevencija požara)
- Sakupljanje otpada – dostupnost kontejnera i mjesta za prikupljanje smeća, ekološko odvajanje otpada, itd.
- Opće karakteristike kampa – uklopljenost u prirodno okruženje (šuma, travnjak...), čistoća plaže ako kamp njome raspolaže, održavanje opreme za kampiranje unutar kampa (mobilne kućice, kućice za najam...), itd.

⁴⁰ Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata kampova iz skupine "Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj", NN (75/08), čl. 54. (02.11.2019.)

⁴¹ Kamping Udruženje Hrvatske, www.camping.hr (02.11.2019.)

Slika 2: Grafička rješenja standardiziranih ploča za pojedine vrste kampa

Izvor: Ministarstvo turizma Republike Hrvatske, www.mint.gov.hr (02.11.2019.)

Slika prikazuje grafička rješenja standardiziranih ploča za svaku vrstu kampa. Na metalnoj ploči ispisan je naziv vrste, simbol šatora, simbol autodoma i oznake za kategoriju. Podloga je srebrno - metalne boje. Zvezdice su tamnozeleno boje, te je u toj boji u donjem dijelu ploče ispisan tekst REPUBLIKA HRVATSKA, MINISTARSTVO TURIZMA. Dimenzije standardizirane ploče su 30×30 cm (kvadrat).

3.4. Glamping turizam u Republici Hrvatskoj

Glamping kao složenica dolazi od riječi glamurozno i kamping, a podrazumijeva luksuzno kampiranje. Takav način odmora spaja klasično kampiranje u prirodi sa svim (ili barem gotovo svim) pogodnostima doma ili apartmana i moderne tehnologije. Često ga nazivaju i kampiranje s 5 zvjezdica. Glamping kao pojam najčešće se vezuje uz luksuzne šatore koji su opremljeni kao luksuzni hotelski apartmani, nalaze se na atraktivnim lokacijama i zauzimaju prosječno više mjesta od ostalih smještajnih jedinica. Glamping kao trend

"neocomfora" snažno zagovara povratak kampinga u središte turističkog interesa, utire novi trend kroz novi luksuzni oblik kampiranja i na tržištu igra ulogu novog "zagovaratelja" i snažnog promotora novog kamping turizma.⁴²

Slika 3: Glamping - Plitvice Holiday Resort

Izvor: Journal, www.journal.hr (11.11.2019.)

Glamping je u svijetu popularan već duže vrijeme, a u Hrvatskoj turističkoj ponudi još uvijek je novi pojam. Proteklih tri godine su se razvili na području Istre, Kvarnera i Srednje Dalmacije. Ponuda se proteže od luksuznih šatora do onih slabije uređenih koji također pružaju sve potrebno. Lokacije su opremljene od modernih drvenih bungalova uz jezera, safari šatorima za sve avanturiste u netaknutoj prirodi do glamping sela gdje posjetitelji imaju priliku uživati u pogledu na more. Neki od najpopularnijih glamping centra u Hrvatskoj su: kamp „Lantera” u Poreču, kamp „Arena Stoja” u Puli, kamp „B Village” u Fažani, kamp „Krak”, „Zaton Holiday Resort”, te mnogi drugi. Ponuda cijena je raznolika, kreću se od 450,00 kn do 1.550,00 kn za noć, što ovisi o veličini šatora/broju osoba, lokaciji i opremljenosti. Također, u 2018. godini otvoren je prvi najveći glamping kamp u Hrvatskoj s četiri plus zvjezdice, Arena Pomer kraj Medulina. Kamp raspolaže sa 199 različitih vrsta luksuznih šatora, odnosno s osam vrsta smještajnih jedinica s kapacitetima od dvije do šest osoba. Svi šatori su klimatizirani, luksuzno opremljeni kuhinjom, modernom kupaonicom te svim ostalim sadržajima koje se nalaze u luksuznim hotelima ili apartmanima. Također, kamp nudi razne animacijske i sportske programe, zelenu tržnicu te wellness centar. Cijene za najam manjih šatora u predsezoni kreće se od 80 do 90 €, dok u sezoni za veće šatore iznose od 350 do 400 €. Hrvatska danas raspolaže sa oko 645 glamping objekata.

⁴² Gržinić J., Bevanda V.: *Suvremeni trendovi u turizmu*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", Pula 2014., str. 163.

4. TURISTIČKI PROMET U KAMPOVIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 2: Dolasci i noćenja turista u 2017. i 2018. godini

VRSTA SMJEŠTAJA	DOLASCI		NOĆENJA	
	2017.	2018.	2017.	2018.
Privatni smještaj	6 984 520	7 682 491	40 851 485	43 382 221
Hoteli	6 148 662	6 561 421	19 669 001	20 436 097
KAMPOVI	2 822 227	2 920 316	19 081 574	19 275 307
Turistička naselja, apartmani, pansioni	874 556	916 298	4 867 541	4 903 249
Hosteli, odmarališta, ostalo	596 590	581 191	1 718 233	1 637 999
Objekti za robinzonski turizam	4 025	4 863	12 427	16 916
UKUPNO	17 430 580	18 666 580	86 200 261	89 651 789

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima DZS-a, www.dzs.hr (21.11..2019.)

U tablici su prikazani statistički podaci o dolasku i noćenju turista po vrstama smještaja u Republici Hrvatskoj u 2017. i 2018. godini. U 2017. hrvatski su kampovi ostvarili 19.081.574 noćenja i 2.822.227 dolazaka, dok su u 2018. ostvarili 19.275.307 noćenja i 2.920.316. dolazaka što predstavlja porast broja noćenja za 1% i broja dolazaka za 3,5% u odnosu na prethodnu 2017. godinu.

Tablica 3: Noćenja u kampovima po županijama u 2018. godini

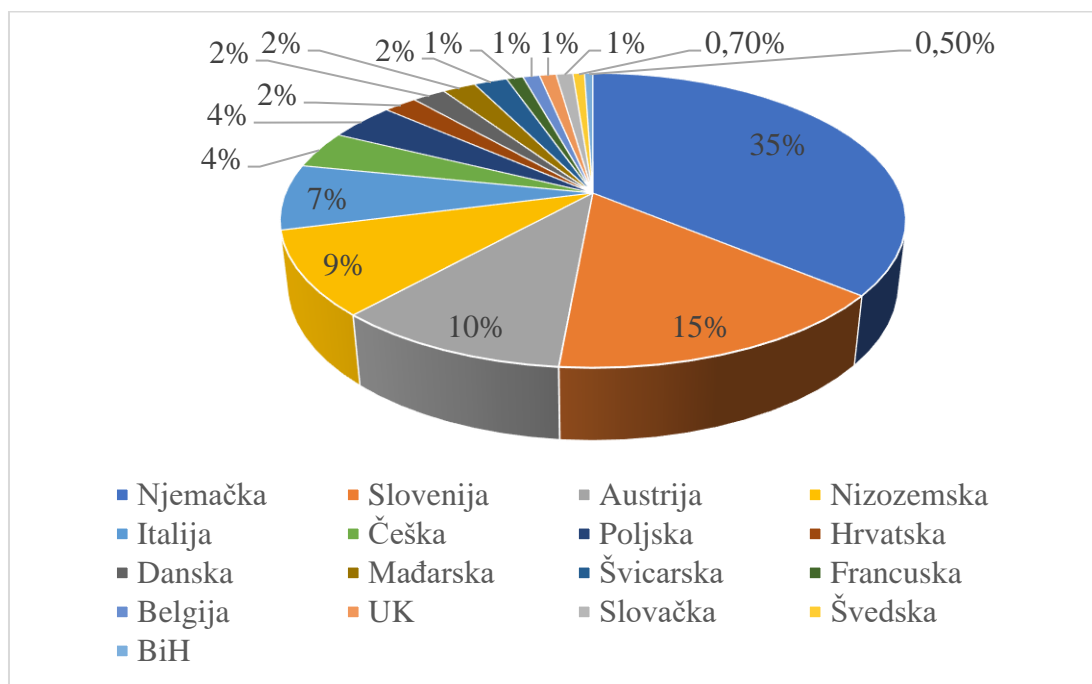
Županije	Kamping noćenja 2018.	Udio županije u noćenjima kampova u RH
Istarska	9 918 611	51%
Primorsko-goranska	3 709 629	19%
Zadarska	2 202 756	11%
Splitsko-dalmatinska	1 161 098	6%
Šibensko-kninska	918 832	5%
Ličko-senjska	616 929	3%
Dubrovačko-neretvanska	493 046	3%
Karlovačka	217 290	1%
Zagrebačka, Krapinsko-zagorska	33 454	0,2%
Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska, Koprivničko-križevačka, Osječko-baranjska	3 662	0,02%
UKUPNO	19 275 307	100%

Izvor: Turizmoteka, www.turizmoteka.hr (21.11.2009.)

U ukupnim kamping kapacitetima Hrvatske u 2018. godini najviše kamping noćenja ostvareno je u Istarskoj županiji sa 51%, a slijede Primorsko - goranska sa 19% i Zadarska županija sa 11%. Splitsko - dalmatinska županija sudjeluje u kamping kapacitetima sa 6%, Šibensko - kninska sa 5%.

Najmanje kamping kapaciteta imaju Ličko - senjska i Dubrovačko - neretvanska županija (3%), Karlovačka županija (1%), Zagrebačka i Krapinsko - zagorska županija (0,2%) te Sisčko - moslavačka (0,02%).

Grafikon 1: Ostvarena noćenja u 2018. godini po zemljama porijekla

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima DZS-a, www.dzs.hr (21.11.2019.)

Iz priloženog grafikona vidljivo je da najviše noćenja u kampovima u RH ostvaruju Nijemci sa 35% noćenja, a slijede ih Slovenci s 15%, Austrijanci sa 10%, Nizozemska sa 9%, i Italija sa 7% noćenja. Hrvati ostvaruju tek 2% noćenja u kampingu.

5. OBILJEŽJA KAMPING TURIZMA NA PODRUČJU RAKOVICE I PLITVIČKIH JEZERA

Na području turističke zajednice općine Rakovica i Plitvičkih jezera nalazi se nekoliko prekrasnih kampova. Već desetljećima poznata destinacija koja se sada brendira kao “Plitvičke doline”, slovi za svojevrsnu “meku” za kampere. Čista priroda uz jezera i rijeke, Plitvičke doline i područje samo desetak kilometara sjeverno od Plitvica, čini se sve poželjnijim mjestom za boravak turistima – kamperima. TZO Rakovica raspolaže sa ukupno tri kampa te dva kampirališta, a TZO Plitvička jezera sa dva kampa.

5.1. Kamp „Plitvice Holiday Resort“

Kamp „Plitvice Holiday Resort“ nalazi se 10 km od Nacionalnog parka Plitvička jezera, na glavnoj cesti prema Dalmaciji, jednoj od glavnih poveznica između središnje Europe i Jadranskog mora. Kamp je prvi puta otvoren 1968. godine i može ugostiti 200 osoba.⁴³ Kategoriziran je s četiri zvjezdice. Plitvice Holiday Resort na ukupno 50.000 četvornih metara nudi smještaj u kampu, 22 komforne sobe, jedan luksuzni apartman, 10 mobilnih kućica, 6 indijanskih šatora, te 9 kućica kraj jezera i 5 kućica u krošnjama.

Za goste kampa osigurano je 95 kamp parcela i 22 kamp mjesta. Sve parcele raspolažu priključkom električne energije, dok pojedine imaju priključak na vodu i odvodnju. U samom centru kampa nalaze se moderni sanitarni čvorovi, opremljeni perilicom i sušilicom rublja, daskom za peglanje i peglom. Kamp sadrži i sportski teren, dječje igralište, sprave za vježbanje, bazen, kino na otvorenom. Gostima su također na raspolaganju i rashladni pretinci za čuvanje hrane.

Resort ima a la carte restoran u kojem se poslužuju jela tradicionalne hrvatske kuhinje, posebice lički specijaliteti. Iz kampa su organizirani izleti u Nacionalni park Plitvička jezera, Baraćeve špilje ili eko – etno selo Rastoke. U blizini se gosti mogu baviti raznim sportovima poput slobodnog penjanja i vožnje kajakom te aktivnostima među kojima su paintball, biciklizam i jahanje. Na recepciji je na raspolaganju usluga najma bicikala i organizacije izleta. Objekt uključuje mjenjačnicu, bankomat i trgovinu. Benzinska postaja i automehaničarska radionica nalaze se u blizini. Kamp je službeno je otvoren od 01.04. – 01.10., ali za toplijih sezona ostaje otvoren dulje.

⁴³ Kamping Udruženje Hrvatske, www.camping.hr (04.12.2019.)

Slika 4: Plitvice Holiday Resort

Izvor: Plitvičke doline.hr, www.plitvickedoline.hr (04.12.2019.)

Mobilne kućice raspolažu s dvije spavaće sobe koje sadrže grijanje, TV sa satelitskim programima, klima uređaj, sef i minibar, zatim s dvije kupaonice, potpuno opremljenom kuhinjom i prostranom terasom. Svim gostima osiguran je besplatan WiFi. Kućice su na raspolaganju cijelu godinu.⁴⁴

Indijansko selo sastoji se od 6 tipa šatora i zajedničkom kupaonicom. U neposrednoj blizini indijanskog sela nalazi se dječje igralište i bazen.⁴⁵

Kućice na jezeru nude udoban interijer, elegantan dekor i šarmantan ambijent za jedinstven, ali profinjen bijeg od užurbanosti svakodnevnog života. Uz jezero se nalazi 9 kućica, od kojih većina ima izravan pristup jezeru s malom plažom gdje se gosti mogu hladiti tijekom vrućih ljetnih dana u sjeni veličanstvenih stabala. Kućice su na raspolaganju cijelu godinu.⁴⁶

Kućice u krošnji pružaju elegantan interijer, dizajn za udobnost i opuštanje. Pet posebno opremljenih kućica za četiri osobe smještenih visoko u krošnjama borova nude udoban i luksuzan smještaj. Privatnost je zajamčena drvećem, koji također nude ugodnu hladovinu u vrućim danima. Kućice su na raspolaganju cijelu godinu.⁴⁷

Plitvice Holiday Resort raspolaže i sa tri bungalova izgrađenih od drveta za ukupno šest dvokrevetnih soba sa pomoćnim krevetom. Opremljene su SAT TV-om i klima uređajem, a

⁴⁴ Plitvice Holiday Resort, www.plitvice.com (04.12.2019.)

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Ibid.

⁴⁷ Ibid.

imaju ugrađeno grijanje u sobama te podno grijanje u kupaonici. Doručak, ručak i večeru poslužuje se u restoranu, te su moguća rezerviranja noćenja s doručkom, polupansion ili puni pansion. Svim gostima osiguran je besplatan WiFi. Bungalovi su na raspolaganju cijelu godinu.⁴⁸

U paviljonu 'Jelena' nalazi se 16 dvokrevetnih soba s potpuno opremljenim kupaonicama i grijanjem za hladnije dane. U svim sobama postavljena je SAT TV kako bi boravak bio što ugodniji. Doručak, ručak i večera poslužuje se u restoranu. Moguće je rezervirati noćenje s doručkom, polupansion ili puni pansion. Sobe su na raspolaganju cijelu godinu. Apartman Plitvice Holiday Resorta predstavlja vrhunac luksuza i komfora kako u kampu, tako i u čitavoj regiji. Klima, LCD televizor, grijani pod u kupaonici, perilica suđa, pećnica te namještaj vrhunske kvalitete i dizajna samo su dio luksuza. Svim gostima osiguran je besplatan WiFi. Apartman se naplaćuje uvijek po istoj cijeni, neovisno o broju osoba u njemu (max. 5 osoba) i dostupan je cijelu godinu.⁴⁹

Tablica 4: Cjenik usluga u kampu Plitvice Holiday Resort za 2019. godinu (u HRK)

	01. 04. – 17.06.	18.06 – 15.07.	16.07. – 20.08.
	01.10. - 31.10.	21.08. – 30.09.	
Kampiranje po osobi	60,00	75,00	80,00
Djeca 12 – 18 godina	60,00	75,00	80,00
Djeca 7 – 12 godina	38,50	41,00	43,00
Djeca do 7 godina	Besplatno	Besplatno	Besplatno
„Exclusive'' mjesto	100,00	120,00	150,00
„Premium'' mjesto	80,00	99,50	105,00
„Comfort'' mjesto	71,00	76,00	89,00
„Standard'' mjesto	63,00	68,00	78,00
Kamp parcela	37,00	40,00	49,00
Auto	16,00	16,50	17,00
Mali šator (<4m²)	23,50	26,00	28,00

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Ibid.

Veliki šator (>4m²)	43,00	48,00	51,00
Prikolica	48,00	50,00	52,50
Kamper	48,00	50,00	52,50
Autobus	91,00	99,50	107,00
Motocikl	11,00	12,00	13,00
Životinje	23,50	26,00	28,00
Hladnjak	23,50	26,00	28,00
Struja	Uključeno u cijenu	Uključeno u cijenu	Uključeno u cijenu
Naknada za prijavu po osobi	7,50	7,50	7,50
Boravišna pristojba	7,00	7,00	7,00
Boravišna pristojba za djecu 12 – 18 godina	3,50	3,50	3,50
Eko pristojba po danu	0,75	0,75	0,75

Izvor: Adionatravel, www.adionatravel.hr (04.12.2019.)

Tablica 4 prikazuje cjenik usluga u kampu za 2019. godine. Vidljivo je da su u razdoblju od 16.07. – 20.08. cijene smještaja najviše.

Tablica 5: Cjenik po smještajnoj jedinici na bazi 1 noćenja s pripadajućom uslugom za 2019. godinu (u HRK)

Usluga		15.1.-30.4.	1.5.-31.5.	1.6.-30.6.	1.7.-31.8.
		1.11.-15.12.	1.10.-31.10.	1.9.-30.9.	15.12.-31.12.
Paviljon Jelena, 1/2	noćenje s doručkom	570,00	685,00	720,00	835,00
Paviljon Jelena, 1/1	noćenje s doručkom	375,00	535,00	570,00	685,00
Bungalovi, 1/2	noćenje s doručkom	610,00	725,00	900,00	1.030,00
Bungalovi, 1/3	noćenje s doručkom	730,00	875,00	1.035,00	1.160,00

Apartman 2+2	najam	915,00	1.030,00	1.390,00	1.590,00
Mobilne kućice 4+2	najam	915,00	1.030,00	1.675,00	2.010,00
Kućica uz jezero, 1/2	najam	1.140,00	1.430,00	1.750,00	1.955,00
Kućica na drvetu 4+1	najam	1.780,00	2.280,00	2.690,00	3.010,00

Izvor: Azratours, www.azurtours.hr (04.12.2019.)

Iz priložene tablice vidljivo je da su cijene smještaja najviše u glavnoj sezoni (01. - 31.08.) te tijekom božićnih blagdana (15.12. – 31.12.). U predsezoni i post - sezoni cijene su smanjene. Najveće smanjene cijena je izvan sezone.

5.2. Kamp „Plitvice“

Kamp „Plitvice“ je novoizgrađeni kamp koji se nalazi se u mjestu Smoljanac, udaljenom 3 km od nacionalnog parka Plitvička jezera. Otvoren je od 14.08.2019. godine. Bogatom ponudom kvalitetnih sadržaja, vrhunskom uslugom i ekskluzivnim uređenjem jedan je od rijetkih kampova s pet zvjezdica u Hrvatskoj. Prostire se na 16.000 m² zelenila i zvukovima netaknute prirode.⁵⁰

Slika 5: Camping Plitvice

Izvor: Booking.com, www.booking.com (18.01.2020.)

⁵⁰ Camping Plitvice, www.campingplitvice.hr (18.01.2020.)

Kamp raspolaže sa 17 mobilnih kućica s terasom, 30 parcela za kampiranje površine od 100 do 170 m² koje nude priključak za vodu i struju, besplatan wifi, sanitarni čvor, pristup fitness zoni te velikom i malom bazenu i 8 kamp mjesta za šatore. Mobilne kućice Premium Family i Deluxe Family imaju terasu i dvije odvojene spavaće sobe s vlastitim kupaonicama te su pogodne za smještaj do šest osoba.

U sklopu kampa nalazi se restoran modernog interijera sa kapacitetom od 150 sjedećih mjesta s velikom ponudom domaćih jela, maštovitih slastica i probranih vina. Svi ljubitelji sportskih aktivnosti u ponudi imaju crossfit zonu, košarkaško, odbojkaško, nogometno i badminton igralište, dok najmlađi posjetitelji mogu uživati u dječjem bazenu, opremljenom igralištu i igraonici s brojnim sadržajima.

Tablica 6: Cjenik mobilnih kućica u kampu „Plitvice“ za 2020. godinu

MOBILE HOME VILLAGE	13.03. – 15.05.	15.05. – 12.06.	12.06. – 03.07.	03.07. – 30.08.
	18.10. – 12.03.	13.09. – 18.10.	30.08. – 13.09.	
Premium Family 4+2	130 € / 967,00 kn	150 € / 1.116,50 kn	190 € / 1.414,00 kn	270 € / 2.010,00 kn
Deluxe Family 4+2	150 € / 1.116,50 kn	170 € / 1.265,00 kn	210 € / 1.563,00kn	300 € / 2.233,00 kn

Izvor: Vlastita izrada autora prema informacijama recepcije kampa „Plitvice“ (18.01.2020.)

Tablica 6 prikazuje cjenik mobilnih kućica u kampu „Plitvice“ za 2020. godinu u različitim razdobljima koja se odnose na predsezону, sezonu i post-sezonu. Iz tablice je vidljivo da je različit odnos cijena u odnosu na smještaj Premium Family i Deluxe Family.

Tablica 7: Cjenik kampa za 2020. godinu

CAMPING	13.03. – 15.05.	15.05. – 12.06.	12.06. – 03.07.	03.07. – 30.08.
	18.10. – 12.03.	13.09. – 18.10.	30.08. – 13.09.	
„Premium“ parcela	18 € / 134,00 kn	20 € / 149,00 kn	25 € / 186,00 kn	33 € / 246,00 kn
Kamping mjesto	8 € / 60,00 kn	10 € / 74,00 kn	12 € / 89,00 kn	14 € / 104,00 kn

Odrasli	6 € / 45,00 kn	7 € / 52,00 kn	10 € / 74,00 kn	11 € / 82,00 kn
Djeca 5 – 12 godina	Besplatno	Besplatno	5 € / 37,00 kn	6 € / 45,00 kn
Djeca 0 – 5 godina	Besplatno			
Životinje	Besplatno	5 € / 37,00 kn	5 € / 37,00 kn	5 € / 37,00 kn
Dodatni automobil	5 € / 37,00 kn	5 € / 37,00 kn	5 € / 37,00 kn	5 € / 37,00 kn

Izvor: vlastita obrada autora prema informacijama recepcije kampa „Plitvice“ (18.01.2020.)

U tablici 7 prikazan je cjenik kampa za 2020. godinu. Vidljivo je da su cijene smještaja u kampu najviše tijekom glavnine sezone, dok su izvan sezone smanjene.

Tablica 8: Cjenik dodatnih usluga u kampu „Plitvice“

DODATNE USLUGE	01. 01. – 30.04. 01.11. – 31.12.	01.05. – 30.06. 01.09. – 31.10.	01.07. – 31.08.
Boravišna pristojba za odrasle	0,95 € / 7,00 kn	1,1 € / 8,00 kn	1,4 € / 10,00 kn
Boravišna pristojba za djecu od 12 – 18 godina	0,48 € / 4,00 kn	0,55 € / 4,00 kn	0,7 € / 5,00 kn
Boravišna pristojba za djecu od 0 – 5 godina	Besplatno		

Izvor: Vlastita izrada autora prema informacijama recepcije kampa „Plitvice“ (18.01.2020.)

Cijene smještaja u "Tablici 6", "Tablici 7" i "Tablici 8" izražene su u eurima, te su izračunate u kunama na osnovi srednjeg deviznog tečaja Hrvatske narodne banke na dan 18.01.2020.⁵¹

⁵¹ Hrvatska narodna banka, www.hnb.com, Srednji devizni tečaj EUR = 7,443344 (18.01.2020.)

5.3. Kamp „Korana“

Autokamp „Korana“ jedan je od najljepših autokampova kontinentalne Hrvatske, smješten 6 km od ulaza u NP Plitvička jezera. Kategoriziran je s tri zvjezdice. Prostire se na površini od 35 ha i može primiti oko 2500 kampista koji odabiru željenu lokaciju za smještaj kampera, kamp - prikolice ili šatora. Autokamp „Korana“ svojim gostima nudi mogućnost smještaja u 47 ugodno opremljenih bungalova opremljenih odvojenim krevetima s posteljinom, stolom, stolicom i garderobnim ormarom. Svi gosti autokampa koriste se zajedničkim sanitarnim čvorom.⁵²

Slika 6: Autokamp Korana

Izvor: TZ općine Rakovica: Plitvičke doline.hr, www.plitvckedoline.hr (21.12.2019.)

U sklopu autokampa nalazi se i restoran (a la carte i samoposluživanje) s ljetnom terasom, ukupnog kapaciteta 250 sjedećih mjesta, caffe-bar s ljetnom terasom, prostor za grill i trgovina. Cijelo područje autokampa dobro je pošumljeno i bogato hortikulturno uređeno, a u neposrednoj blizini protječe i rijeka Korana. Autokamp pruža mogućnost bavljenja rekreativnim aktivnostima poput šetnje, jogginga, vožnje biciklom i plivanja.⁵³

Tablica 9: Cjenik usluga autokampa „Korana“ za 2019. godinu'

	01.04. – 31.05.	01.06. – 30.09.
Osoba	9,00 € / 67,00 kn	11,00 € / 82,00 kn
Popust za djecu od 7 – 12 godina	30% GRATIS	

⁵² Plitvičke doline, www.plitvckedoline.hr (21.12.2019.)

⁵³ Ibid.

Djeca do 7 godina		
Mjesto za kampiranje	2,00 € / 15,00 kn	3,00 € / 22,00 kn
Automobil	2,50 € / 19,00 kn	2,60 € / 19,00 kn
Motocikl	1,50 € / 11,00 kn	1,60 € / 12,00 kn
Šator	3,50 € / 26,00 kn	4,50 € / 34,00 kn
Karavan	6,50 € / 48,00 kn	6,80 € / 51,00 kn
Autodom	6,50 € / 48,00 kn	6,80 € / 51,00 kn
Kućni ljubimci	3,00 € / 22,00 kn	3,20 € / 24,00 kn
Korištenje električne energije	Uključeno u cijenu	

Izvor: NP Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)

Tablica 10: Cjenik po osobi u bungalovu za 2019. godinu

BUNGALOV	Noćenje		Noćenje s doručkom		Polupansion	
	Solo use	Twin	Solo use	Twin	Solo Use	Twin
01.04. – 30.06.	20,00 €	14,00 €	24,00 €	18,00 €	32,00 €	26,00 €
01.09. – 31.10.	149 kn	104,00 kn	179,00 kn	134,00 kn	238,00 kn	193,00 kn
01.07. – 31.08.	23,00 € 171,00 kn	19,00 € 141,00 kn	27,00 € 201,00 kn	23,00 € 171,00 kn	35,00 € 260,00 kn	31,00 € 231,00 kn

Izvor: NP Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)

Cijene smještaja u "Tablici 9" i "Tablici 10" izražene su u eurima, te su izračunate u kunama na osnovi srednjeg deviznog tečaja Hrvatske narodne banke na dan 21.12.2019.⁵⁴ Boravišna pristojba po osobi po danu iznosi 7,00 HRK. U sve cijene uključen je PDV.

⁵⁴ Hrvatska narodna banka, www.hnb.com, Srednji devizni tečaj EUR = 7,442592 (21.12.2019.)

5.4. Kamp „Borje“

Kamp „Borje“ nalazi se 15 km od Nacionalnog parka Plitvička jezera, u prirodnom okruženju planine Ličke Plješivice i šumovitoga brda Mrsinj. Rasprostire se na površini od 6,5 ha. Autokamp ima tri zvjezdice. Može primiti oko 408 gostiju. Sve parcele opremljene su priključcima na struju i vodu.⁵⁵

Slika 7: Autokamp Borje

Izvor: NP Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)

U neposrednoj blizini autokampa nalazi se i istoimeni restoran Borje s prepoznatljivom i tradicionalnom gastronomskom ponudom ličkoga kraja, barom, trgovinom i mjenjačnicom. Korisnici kampa imaju mogućnost korištenja organiziranog prijevoza do Nacionalnog parka Plitvička jezera, a tu su i brojne pješačke i planinarske staze, biciklističke staze, poučno-rekreativne staze, kao i razgled mnoštvo prirodnih atrakcija. Mlađim posjetiteljima na usluzi stoji dječje igralište.

Tablica 11: Cjenik usluga autokampa „Borje“ za 2019. godinu

	01.04. – 31.05. 01.10. – 31.10.	01.06. – 30.09.
Osoba	9,00 € / 67,00 kn	11,00 € / 82,00 kn
Popust za djecu od 7 – 12 godina	30% GRATIS	
Djeca do 7 godina		

⁵⁵ Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)

Mjesto za kampiranje	2,00 € / 15,00 kn	3,00 € / 22,00 kn
Automobil	2,50 € / 19,00 kn	2,60 € / 19,00 kn
Motocikl	1,50 € / 11,00 kn	1,60 € / 12,00 kn
Šator	3,50 € / 26,00 kn	4,50 € / 34,00 kn
Karavan	6,50 € / 48,00 kn	6,80 € / 51,00 kn
Autodom	6,50 € / 48,00 kn	6,80 € / 51,00 kn
Kućni ljubimci	3,00 € / 22,00 kn	3,20 € / 24,00 kn
Korištenje električne energije	Uključeno u cijenu	

Izvor: NP Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)

Cijene smještaja u "Tablici 11" izražene su u eurima, te su izračunate u kunama na osnovi srednjeg deviznog tečaja Hrvatske narodne banke na dan 21.12.2019.⁵⁶

U razdoblju od 01.04. - 30.04. boravišna pristojba po osobi po danu iznosi 3,00 HRK. U razdoblju od 01.05 - 30.06. i od 01.09. - 31.10. iznosi 4,00 HRK. U razdoblju od 01.07. - 31.08. iznosi 5,50 HRK. U sve cijene uključen je PDV.

5.5. Kampiralište „Medvjed – Bear“

Kampiralište „Medvjed – Bear“ nalazi se u Selištu Drežničkom, udaljenom 5 km od Plitvičkih jezera i obuhvaća 30 kamp parcela. Svako kamp mjesto ima osiguran priključak za električnu energiju, a dio parcela ima i priključak za vodu. Kamp ima 4 toaleta, 4 tuš kabine, praonu posuđa i kemijski toalet. Gostima na usluzi stoje rashladni pretinci i perilica za rublje. Kamp ima oko 2000 četvornih metara za podizanje šatora.⁵⁷

⁵⁶ Hrvatska narodna banka, www.hnb.com, Srednji devizni tečaj EUR = 7,442592 (21.12.2019.)

⁵⁷ Camp Bear, www.plitvice-camping.com (23.12.2019.)

Slika 8: Kamp Bear

Izvor: Camp Bear, www.plitvice-camping.com (23.12.2019.)

U neposrednoj blizini kampa nalaze se i restorani, trgovine, benzinska postaja, te bankomat do kojih je moguće doći i bez prijevoznog sredstva jer postoje nogostupi namijenjeni za pješake. U blizini se također nalaze i poučna staza, rafting, jahanje, quad, paintball, slobodno penjanje, te biciklističke staze. Za goste kampa osiguran je autobus do NP Plitvička jezera i nazad.⁵⁸

Tablica 12: Cjenik usluga kampirališta „Bear“ za 2019. godinu (u HRK)

	01.04. – 01.05. 01.10. – 30.10.	02.05. – 30.06.	01.07. – 30.09.
Osoba	39,50	49,50	59,50
Djeca od 7 – 12 godina	30,00	30,00	35,00
Djeca do 7 godina	GRATIS	GRATIS	GRATIS
Kućni ljubimci	GRATIS	GRATIS	GRATIS
Karavan	40,00	40,00	50,00
Autodom	40,00	40,00	50,00
Kombi	40,00	40,00	50,00
Motor	10,00	10,00	10,00
Auto	20,00	20,00	20,00
Šator	20,00	20,00	20,00
Boravišna taksa	5,50	5,50	5,50

⁵⁸ Ibid.

Boravišna taksa od 12 – 18 godina	2,75	2,75	2,75
Struja uključena u cijenu			

Izvor: Camp Bear, www.plitvice-camping.com (23.12.2019.)

Cijene smještaja u kampu za 2020. godinu ostaju iste, osim boravišne takse koja će od 01. 04. do 30.09. za odraslu osobu iznositi 8,00 kn, a za djecu od 12 – 18 godina 4,00 kn.

5.6. Kampiralište „Korita“

Kampiralište „Korita“ smješteno je u mjestu Grabovac, na samo 8 kilometara od Nacionalnog parka Plitvička jezera. Gostima nudi smještaj na 24 parcele opremljene priključkom na struju, a individualan pristup i netaknuta priroda čine ga savršenim mjestom za opuštanje od gradske vreve.

Slika 9: Kampiralište Korita

Izvor: TZ općine Rakovica: Plitvičke doline.hr, www.plitvickedoline.hr
(23.12.2019.)

U sklopu kampirališta nalazi se mali obiteljski restoran koji sa terasom prima 150 osoba. Brojne biciklističke staze, pješački putevi i prirodne zanimljivosti pružiti će gostima nezaboravan doživljaj dodira s prirodom.

Tablica 13: Cjenik smještaja kampirališta „Korita" (u HRK)

Smještajne jedinice	Površina (m2)	Broj soba/mjesta	Cijena predsezona	Cijena sezona	Cijena post-sezona
Kamp mjesto	30	30	119,00	148,00	119,00

Izvor: Apartmaninfo.hr, www.apartmaninfo.hr (23.12.2019.)

Cijena se odnosi na smještajnu jedinicu za jednu noć. Boravišna pristojba nije uključena u cijenu smještaja.

5.7. Kamp „Holiday park Macola"

Smještajni objekt „Holiday Park Macola" nalazi se u Grabovcu, na 12 km od Nacionalnog parka Plitvička jezera. Ukupnog je smještajnog kapaciteta za 83 gosta. Kategoriziran je s četiri zvjezdice. U sklopu objekta gostima su na raspolaganju sezonski vanjski bazen s ležaljka i suncobranima te restoran. Također, gosti mogu besplatno koristiti WiFi i privatno parkiralište u okviru objekta.

Slika 10: Holiday park Macola

Izvor: Booking, www.booking.com (23.12.2019.)

Sve su smještajne jedinice klimatizirane, a sadrže radni stol i TV ravnog ekrana. Dostupno je i električno kuhalo. Vlastite kupaonice uključuju tuš i besplatan kozmetički pribor. Sve jedinice imaju namješten balkon ili terasu.

U trenutku prikupljana podataka o cijenama kampa, povratna informacija na poslani upit nije pristigla.

5.8. Statistika turističkog prometa na području Rakovice i Plitvičkih jezera

Na području Rakovice u svim vrstama smještajnih objekata u razdoblju od 01. siječnja do 30. rujna 2019. godine ostvareno je ukupno 170.862 dolazaka i 284.989 noćenja. U 2018. godini u razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca ostvareno je 183.012 dolazaka, odnosno 303.150 noćenja. Najveći udio u noćenjima bilježe Nijemci (18%), zatim slijede Italija (12%), Nizozemska (10%), Francuska (9%), te ostale države su ispod 5% i manje. Broj domaćih turista je u porastu. Prosječno trajanje boravka u danima je 1,7.

Na području Plitvičkih jezera u svim vrstama smještajnih objekata u razdoblju od 01. siječnja do 30. rujna 2019. godine ostvareno je 301.547 dolazaka i 432.192 noćenja. U istom razdoblju u 2018. godini ostvareno je 294.614. dolazaka, odnosno 417.762 noćenja. Prosječna duljina boravka turista kreće se u rasponu od, dana u hotelima i do 1,64 dana u privatnom smještaju i kampovima.

Tablica 14: Struktura smještajnih kapaciteta u kampovima za 2019. godinu na području Rakovice i Plitvičkih jezera

Vrsta objekta	TZO Rakovica			TZO Plitvička jezera		
	Br. objekata	Br. smještajnih jedinica	Br. kreveta	Br. objekata	Br. smještajnih jedinica	Br. kreveta
Kampovi	5	821	2.390	2	191	573
UKUPNO	5	821	2.390	2	191	573

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima TZO Rakovica i TZO Plitvička jezera, www.plitvickedoline.hr, www.discoverplitvice.com (20.01.2020.)

Tablica 15: Statistika noćenja za kampove na području Rakovice (2013. - 2018.)

GODINA	BROJ NOĆENJA
2018.	133.079
2017.	149.101
2016.	132.401
2015.	135.734

2014.	114.820
2013.	130.263

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima TZO Rakovica, www.plitvickedoline.hr
(20.01.2020.)

Kampovi na području Rakovice ostvaruju velik broj noćenja, gotovo 50% ukupno ostvarenih noćenja, no kako su kampovi otvoreni objekti njihovo poslovanje ovisi o klimatskim promjenama. U kampovima može doći do znatnog pada ukoliko se radi npr. o kišnoj godini. Primjer za takav pad ostvaren je u 2014. godini kada je bilo kišno ljeto te kao što je vidljivo u tablici iznad, u usporedbi s 2013. godinom u kojoj je ostvareno 114.820 noćenja došlo je do pada brojke noćenja. Također, osvrtom na tablicu može se vidjeti znatan pad u 2018. godini (133.079 noćenja) u odnosu na 2017. godinu (149.101 noćenja). Razlog tome je bio privremeno zatvaranje jednog od kampa zbog renoviranja.

Tablica 16: Statistika dolazaka i noćenja za kampove na području Plitvičkih jezera (2016. - 2018.)

Vrsta objekta	Dolasci			Noćenja		
	2018.	2017.	2016.	2018.	2017.	2016.
Kampovi (autokamp Borje)	15 049	14 035	10 103	24 976	23 526	16 837
UKUPNO	15 049	14 035	10 103	24 976	23 526	16 837

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima TZO Plitvička jezera, www.discoverplitvice.com
(20.01.2020.)

Budući da je Turistička zajednica Općine Plitvička jezera raspolagala s jednim kampom prije izgradnje novog kampa „Plitvice“ koji je započeo s radom u kolovozu 2019. godine, tablica iznad prikazuje statističke podatke dolazaka i noćenja turista od 2016. do 2018. godine samo za kamp „Borje“.

Iz tablice je vidljivo da je u kampu Borje u 2017. godini ostvareno 14 035 dolazaka i 23 526 noćenja, što u usporedbi sa 2016. godinom predstavlja povećanje dolazaka i noćenja za 40%. Prosječna duljina boravka iznosila je 1,7 dana. U 2018. godini ostvareno je 15 049 dolazaka i 24 976 % noćenja, te u odnosu na 2017. godinu predstavlja povećanje dolazaka za 7%, a noćenja za 6%. Prosječna duljina boravka iznosila je 1,7 dana.

Tablica 17: Dolasci i noćenja u kampovima na području Plitvičkih jezera (01.01. - 30.09.2019.) i (01.01. - 30.09.2018.)

Vrsta objekta	Dolasci		Noćenja	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Kampovi	12 682	14 711	20 905	24 472
UKUPNO	12 682	14 711	20 905	24 472

Izvor: Vlastita izrada autora prema podacima TZO Plitvička jezera, www.discoverplitvice.com (20.01.2020.)

U tablici je prikazana usporedba dolazaka i noćenja turista u kampove na području Plitvičkih jezera za razdoblje od 01.01. - 30.09. 2019. i za razdoblje od 01.01. – 30.09.2018. Iz tablice se može uočiti da je u 2018. godini registrirano više dolazaka, odnosno noćenja u odnosu na 2019. godinu.

Tablica 18: Turistički promet po državama u kampovima za 2019. godinu (Plitvička jezera)

Država	Noćenja
Njemačka	6 706
Nizozemska	4 019
Francuska	2 276
Italija	1 736
Belgija	1 097
Švicarska	1 076
Češka	475
Austrija	457
UK	437
Španjolska	423

Izvor: Discoverplitvice, www.discoverplitvice.com (20.01.2020.)

Iz priložene tablice vidljivo je da su u kampovima na području Plitvičkih jezera za 2019. godinu najviše noćenja ostvarili gosti iz Njemačke, Nizozemske i Francuske.

6. USPOREDNA ANALIZA KAMPOVA NA PODRUČJU RAKOVICE I PLITVIČKIH JEZERA

Tablica 19: Usporedna analiza kampova na području Rakovice i Plitvičkih jezera

	PLITVICE HOLIDAY RESORT	KAMP PLITVICE	KAMP KORANA	KAMP BORJE
Vrsta kampa	Kamp naselje	Kamp	Autokamp	Autokamp
Lokacija	Nalazi se 10 km od NP Plitvička jezera.	Nalazi se u mjestu Smoljanac, udaljenom 3km od NP Plitvička jezera.	Smješten je 6 km od ulaza u NP Plitvička jezera.	Nalazi se 15 km od NP Plitvička jezera.
Kategorizacija	4 zvjezdice	5 zvjezdica	3 zvjezdice	3 zvjezdice
Raspoloživost kapaciteta kampa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 50 ha površine ➤ 95 kamp parcela i 22 kamp mjesta ➤ 22 komforne sobe, jedan apartman, 10 mobilnih kućica, 6 indijanskih šatora, 9 kućica kraj jezera, 5 kućica u krošnjama 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 16 ha površine ➤ 17 mobilnih kućica, 30 parcela za kampiranje, 8 kamp mjesta za šatore 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 35 ha površine ➤ može primiti oko 2500 kampista ➤ 47 bungalova 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 6,5 ha površine ➤ može primiti oko 408 kampista
Sadržaji	Sportski tereni, dječje igralište, sprave za vježbanje, bazen, kino na otvorenom, restoran, caffe bar, pool bar, bankomat, mjenjačnica, trgovina.	Restoran, bazen, dječji bazen, sportski tereni, dječje igralište, dječja igraonica, sprave za vježbanje, iznajmljivanje bicikala, bankomat, mjenjačnica, zona za roštiljanje, amfiteatar.	Restoran, caffe-bar, grill, trgovina, rekreativne aktivnosti poput šetnje, jogginga, vožnje biciklom i plivanja.	Restoran, bar, trgovina, dječje igralište, pješačke i planinarske staze, poučno – rekreativne staze.
Sanitarije	Dva sanitarna čvora, dječje sanitarije, sanitarije za invalide, pranje, sušenje i peglanje odjeće, kemijski WC, kabine za umivanje,	Dva sanitarna čvora kemijski wc, sanitarije s toplom vodom, sanitarije za invalide,	Tri sanitarna čvora, dječje sanitarije, sanitarije za invalide, perilica	Dva sanitarna čvora; dječje sanitarije, sanitarije za invalide, kabine

	kamper servis, prostor za pranje psa.	sudoperi, umivaonici, tuš kabine, perilica i sušilica za rublje, prostor za pranje psa.	rublja, sudoperi s toplom vodom, kemijski.	za umivanje, sudoperi s toplom vodom, pranje, sušenje i peglanje odjeće, prostor za pranje psa. kemijski WC, kamper servis.
Cijena	<ul style="list-style-type: none"> • 04. – 17.06. 01.10. – 31.10. 60,00 kn • 18.06 – 15.07. 21.08. – 30.09. 75,00 kn • 16.07. – 20.08. 80,00 kn 	<ul style="list-style-type: none"> • 13.03. – 15.05. 18.10. – 12.03. 45,00 kn • 15.05. – 12.06. 13.09. – 18.10. 52,00 kn • 12.06. – 03.07. 30.08. – 13.09. 74,00 kn • 03.07. – 30.08. 82,00 kn 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.04. – 31.05. 01.10. – 31.10. 67,00 kn • 01.06. – 30.09. 82,00 kn 	<ul style="list-style-type: none"> • 01.04. – 31.05. 01.10. – 31.10. 67,00 kn • 01.06. – 30.09. 82,00 kn
	KAMPIRALIŠTE MEDVJED	KAMPIRALIŠTE KORITA	HOLIDAY PARK MACOLA	
Vrsta kampa	Kampiralište	Kampiralište	Kampiralište	
Lokacija	Nalazi se u Selištu Drežničkom, u općini Rakovica.	Smješteno je u mjestu Grabovac, 8 km od NP Plitvička jezera.	Nalazi se u Grabovcu, 12 km od NP Plitvička jezera.	
Kategorizacija	nema kategorizaciju	3 zvjezdice	4 zvjezdice	
Raspoloživost kapaciteta kampa	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 2 ha površine ➤ 30 kamp parcela 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 24 parcele ➤ prima oko 70 gostiju 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ može primiti 83 gosta 	
Sadržaji	Nema sadržaja, ali se u blizini nalazi trgovina, restoran, bankomat, poučna staza, rafting, jahanje, quad, paintball, slobodno penjanje, biciklističke staze.	Dječje igralište, restoran, biciklističke staze, pješački putevi.	Restoran, bazen, market, ATM, mjenjačnica.	

Sanitarije	4 toaleta, 4 tuš kabine, praonica posuđa, kemijski WC	Sudoperi s toplom vodom, perilica rublja, prostor za pranje psa, kemijski WC, kamper servis.	Kupaonice s tušem, besplatan kozmetički pribor.	
Cijena	<ul style="list-style-type: none"> • 01.04. – 01.05. 01.10. – 30.10. 39,50 kn • 02.05. – 30.06. 49,50 kn • 01.07. – 30.09. 59,50 kn 	<ul style="list-style-type: none"> • predsezona 119,00 kn • sezona 148, 00 kn • post – sezona 119,00 kn 		

Izvor: Vlastita izrada autora (25.01.2020.)

U radu je prikazana usporedna analiza kampova s područja Rakovice i Plitvičkih jezera. Analiza se sastoji od nekoliko elemenata kao što su lokacija, vrsta kampa, kategorizacija, raspoloživost kapaciteta kampa, njihovi sadržaji, sanitarije te cijena u kampovima. Rakovica i okolica imaju pet kampova, dok se na području Plitvica nalaze dva kampa. Svi kampovi koji su navedeni u tablici iznad, smješteni su u blizini rijeke Korane i Nacionalnog parka Plitvička jezera, najstarijeg i najpoznatijeg nacionalnog parka u Hrvatskoj koji je uvršten u UNESCOV-u listu svjetske baštine. Pored svih kampova prolazi glavna državna cesta prema Dalmaciji koja je i jedna od glavnih poveznica istočne Europe s Jadranskim morem.

Površinom najveći kamp je kamp naselje „Plitvice Holiday Resort" koji na svojih 50 ha nudi uređene parcele za kampere, kamp prikolice i šatore, ali i smještaj u mobilnim i glamping kućicama, bungalovima te indijanskom selu za avanturistički odmor u prirodi. Kategoriziran je s četiri zvjezdice. Kategorizaciju s pet zvjezdica nosi kamp „Plitvice", koji pruža kvalitetan smještaj na opremljenim parcelama i mobilnim kućicama. Drugi najveći kamp naveden u tablici je autokamp „Korana" koji se prostire na površini od 35 ha i svojim gostima nudi brojne lokacije odabira za smještaj kampera, kamp-prikolice i šatora. Osim toga, nudi i smještaj u bungalovima. Kategoriziran je s 3 zvjezdice kao i autokamp „Borje" koji je manjeg smještajnog kapaciteta. U području tzv. „Plitvičkih dolina" nalaze se i tri manja kampirališta, „Medvjed-Bear", koji nije kategoriziran, „Korita" s 3 zvjezdice te „Holiday park Macola" s 4 zvjezdice. Glede sadržaja u kampovima, njima najbogatiji su „Plitvice Holiday Resort" i „kamp Plitvice". U svojoj ponudi imaju restoran, bazen za odrasle i dječji bazen, sportske terene, roštilj zone, kino, amfiteatar,

caffe i pool bar, te su dostupni bankomat, mjenjačnica i trgovina. U sklopu kampa „Korana" dostupni su bife i a' la carte restoran. Vanjski restoran nudi jela s roštilja. Kamp također sadrži caffe bar i trgovinu. Kampiralište „Medvjed -Bear" ne nudi nikakve sadržaje ali se zato u blizini kampa nalazi restoran, trgovine, benzinska postaja, bankomat. U neposrednoj blizini autokampa Borje nalazi se i istoimeni restoran „Borje" s prepoznatljivom gastronomskom ponudom, barom, trgovinom i mjenjačnicom. U sklopu kampirališta „Korita" nalazi se mali obiteljski restoran. „Holiday Park Macola" na raspolaganju ima sezonski vanjski bazen te restoran. Od rekreativnih aktivnosti, gosti svih spomenutih kampova imaju na raspolaganje sportove poput slobodnog penjanja, vožnje kajakom, biciklizam, paintball, jahanje, jogging, plivanje, rafting, pješačke staze. Zatim slijede sanitarije u kampovima. „Plitvice Holiday Resort", kamp „Plitvice" i autokamp „Borje" imaju po dva, a kamp „Korana" tri sanitarna čvora. Opremljeni su sanitarijama za invalide, dječjim sanitarijama, sadrže kemijski WC, prostor za pranje, sušenje i peglanje odjeće. Ostali kampovi kao što su „Medvjed-Bear", „Korita" i „Holiday Park Macola" nude tuševe, toalete, praonicu rublja. Što se tiče cijene smještaja svakog kampa, razlikuju se ovisno o ponudi i opremljenosti, te su različite tokom cijele godine, odnosno u predsezoni, sezoni i post-sezoni.

Analizirajući sve navedene kampove na temelju sadržanih elemenata u tablici, vidljivo je da je kamp „Plitvice Holiday Resort" najveći površinom i najbogatiji glede ponude sadržaja i opremljenosti unutar kampa, te ponudom smještaja u sobama, mobilnim kućicama, indijanskim šatorima, kućicama u krošnjama i kraj jezera. Iza njega, drugi najveći kamp je kamp „Korana" koji može primiti velik broj kampista te nudi smještaj u bungalovima. Osvrćući se na kategorizaciju kampova, najveću ima kamp „Plitvice" te nudi smještaj u luksuznim mobilnim kućicama. „Holiday park Macola" ima 4 zvjezdice, ali je manjeg smještajnog kapaciteta, kao preostali navedeni kampovi.

7. ZAKLJUČAK

Kamping turizam postaje životni stil suvremenog kamping gosta koji odabire kamping iz uvjerenja i potreba. U Republici Hrvatskoj tretira se u nekoliko pravnih propisa. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN, br. 75/08) definira kamp kao ugostiteljski objekt u kojem se gostu pružaju usluge smještaja na otvorenom prostoru, a mogu se pružati i druge usluge uobičajene u toj vrsti ugostiteljskog objekta. Prema kvaliteti usluge, u Hrvatskoj su rangirani u četiri kategorije, pri čemu pet zvjezdica dobiva najbolji kamp, a dvije najlošiji. Iako u ukupnim smještajnim kapacitetima sudjeluju s 20% te zauzimaju značajno mjesto u hrvatskom turizmu, pretežito su locirani na Jadranu, dok je kapacitet u unutrašnjosti gotovo zanemariv. Najveći dio kontinentalne kamping ponude su parcele za smještaj s vlastitom opremom (šatori, kamp kućice, kamperi), dok je manji dio kapaciteta u tim kampovima u mobilnim kućicama, glamping šatorima, kućicama na drveću i uz jezera, indijanskim šatorima i slično.

Glamping je u svijetu popularan već duže vrijeme, ali i u Hrvatskoj u protekle 3 godine se počeo znatno razvijati te je sve popularniji upravo zbog neobičnog spoja ekstravagancije smještaja u kvaliteti pet zvjezdica i mira okolne divljine. Glamping kao pojava vezana za inovativne i nove smještajne objekte u kampu, postoji mogućnost da će uvesti kamping na tržište hotelskih i apartmanskih gostiju spajajući nabolje tekovine hotelijerstva i kampinga.

U radu su obrađeni i analizirani kampovi s područja Rakovice i Plitvičkih jezera. Svi kampovi smješteni su u blizini rijeke Korane i nacionalnog parka Plitvička jezera, što je ujedno i velika prednost dolaska turista. Današnja ponuda Plitvičkih jezera, kao što je pješačenje, vožnja električnim brodom i panoramskim vlakom, fotografiranje, veslanje, planinarenje i skijanje, te smještaj u opremljenim hotelima i kampovima, omogućuje posjetiteljima da produže svoj boravak u tom kraju. Posebice su gosti u autodomovima zainteresirani za otkrivanje lokalnih znamenitosti, gastronomskih specijaliteta i posebnosti krajeva koje posjećuju. Hrvatska ima veliki potencijal razvoja kamping turizma. U posljednjih nekoliko godina, dosta je uloženo u opremanje pojedinih kampova, podizanje kvalitete usluga kamping ponude, ali je i pridonijelo je obogaćivanju sadržaja boravka u destinacijama u kojima se oni nalaze, bilo da se radi o samim kampovima, glampingu, mobilnim kućicama ili samim kamperima. Daljnji razvoj kampova u Hrvatskoj poželjan je uz velike gradove, turističke atrakcije te zaštićena područja kao što su nacionalni parkovi ili parkovi prirode.

POPIS LITERATURE

Knjige:

- 1) Čorak S., Mikačić V.: Hrvatski turizam: plavo bijelo zeleno, Institut za turizam, Zagreb 2006.
- 2) Sladoljev J.: Kamping turizam – priručnik za vlasnike i voditelje kampova, 1998., C.A.S.H., Pula
- 3) Cvelić Bonifačić J.: Kamping: Osnove hrvatskog i europskog kamping turizma, KUH, Poreč 2011.
- 4) Gržinić J., Bevanda V.: Suvremeni trendovi u turizmu, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma "Dr. Mijo Mirković", Pula 2014.

Internet stranice:

- 1) Narodne novine, <https://narodne-novine.nn.hr/> (04.10.2019.)
- 2) Kamping Udruženje Hrvatske, www.camping.hr (02.11.2019.)
- 3) Ministarstvo turizma Republike Hrvatske, www.mint.gov.hr (02.11.2019.)
- 4) Journal, www.journal.hr (11.11.2019.)
- 5) Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (21.11.2019.)
- 6) Turizmoteka, www.turizmoteka.hr (21.12.2019.)
- 7) Plitvičke doline.hr, www.plitvickedoline.hr (04.12.2019.)
- 8) Plitvice Holiday Resort, www.plitvice.com (04.12.2019.)
- 9) Adionatravel, www.adionatravel.hr (04.12.2019.)
- 10) Azratours, www.azurtours.hr (04.12.2019.)
- 11) Camping Plitvice, www.campingplitvice.hr (18.01.2020.)
- 12) Booking.com, www.booking.com (18.01.2020.)
- 13) Hrvatska narodna banka, www.hnb.com (21.12.2019.)
- 14) NP Plitvička jezera, www.np-plitvicka-jezera.hr (21.12.2019.)
- 15) Camp Bear, www.plitvice-camping.com (23.12.2019.)
- 16) Apartmaninfo.hr, www.apartmaninfo.hr (23.12.2019.)
- 17) Discoverplitvice, www.discoverplitvice.com (20.01.2020.)

POPIS TABLICA I GRAFIKONA

Tablica 1: 7RE - TRENDS kamping proizvoda.....	9
Tablica 2: Dolasci i noćenja turista u 2017. i 2018. godini.....	16
Tablica 3: Noćenja u kampovima po županijama u 2018. godini	17
Tablica 4: Cjenik usluga u kampu Plitvice Holiday Resort za 2019. godinu (u HRK)	21
Tablica 5: Cjenik po smještajnoj jedinici na bazi 1 noćenja s pripadajućom uslugom za 2019. godinu (u HRK).....	22
Tablica 6: Cjenik mobilnih kućica u kampu „Plitvice" za 2020. godinu	24
Tablica 7: Cjenik kampa za 2020. godinu	24
Tablica 8: Cjenik dodatnih usluga u kampu „Plitvice"	25
Tablica 9: Cjenik usluga autokampa „Korana" za 2019. godinu'.....	26
Tablica 10: Cjenik po osobi u bungalovu za 2019. godinu	27
Tablica 11: Cjenik usluga autokampa „Borje" za 2019. godinu	28
Tablica 12: Cjenik usluga kampirališta „Bear" za 2019. godinu (u HRK)	30
Tablica 13: Cjenik smještaja kampirališta „ Korita" (u HRK).....	32
Tablica 14: Struktura smještajnih kapaciteta u kampovima za 2019. godinu na području Rakovice i Plitvičkih jezera.....	33
Tablica 15: Statistika noćenja za kampove na području Rakovice (2013. - 2018.)	33
Tablica 16: Statistika dolazaka i noćenja za kampove na području Plitvičkih jezera (2016. - 2018.).....	34
Tablica 17: Dolasci i noćenja u kampovima na području Plitvičkih jezera (01.01. - 30.09.2019.) i (01.01. - 30.09.2018.).....	35
Tablica 18: Turistički promet po državama u kampovima za 2019. godinu (Plitvička jezera) 35	
Tablica 19: Usporedna analiza kampova na području Rakovice i Plitvičkih jezera	36
Grafikon 1: Ostvarena noćenja u 2018. godini po zemljama porijekla.....	18

POPIS SLIKA

Slika 1: Kamp Zagreb	5
Slika 2: Grafička rješenja standardiziranih ploča za pojedine vrste kampa	14
Slika 3: Glamping - Plitvice Holiday Resort.....	15
Slika 4: Plitvice Holiday Resort	20
Slika 5: Camping Plitvice.....	23
Slika 6: Autokamp Korana	26
Slika 7: Autokamp Borje.....	28
Slika 8: Kamp Bear	30
Slika 9: Kampiralište Korita.....	31
Slika 10: Holiday park Macola.....	32